

det Spørgsmaal, om Valgfredsens Ordning skal være, som Grundlovens § 32 foreskriver, eller om vi skulle have Grundloven forandret paa dette Punkt, saa er der andre Grunde, der gøre det, og det er disse, at man ikke holder af at komme ud at hente Mandater, hvor man hentede dem sidst. Jeg frygter for, at det er det Motiv, der hos mange er det raadende. Men, hvis det er saa, at de ærede Medlemmer have udført en stor Bedrift den 1ste April, saa synes jeg netop, de maa være interesserede i at gaa ud til de Vælgere, som have givet dem Mandat til at udføre denne Bedrift — det paastaa de jo, at de have haft et saadant Mandat — og sige til dem: her ere vi med samt vor Bedrift, og som vi have været hidtil, saaledes ville vi ogsaa være i Fremtiden; giv os Mandat til at fortsætte. Det vilde være naturligt foran et Valg, hvor dette Hovedspørgsmaal burde være Nummer et, i Stedet for at lave Valgfredsordningen om i Huj og Haft, saaledes at det ikke bliver de samme Vælgere, der komme til at stemme paa de samme Kandidater.

Jeg skal af Hensyn til den højtærede Formands Anmodning om at bidrage til, at denne Sag kan føres til Ende i dette Møde, ikke forlænge mine Betragtninger videre. Jeg vil kun pointere saa stærkt, som det er mig muligt, at Spørgsmaalet her er: for eller imod Grundlovens § 32, og jeg vil, saa godt som jeg kan, saa inderligt og indtrængende, som jeg formaar, lægge ærede Medlemmer paa Sinde, at de ikke af Hensigtsmæssighedshensyn, hvilke Grunde der nu kunde være, Grunde, som de ville være bekendte, eller Grunde, som de ikke ville være bekendte — det sidste bør man jo ikke forudsætte —, at de saa ikke sige: det kommer ikke saa nøje an paa, hvad der staar i Grundloven, naar vi blot, et Flertal i Rigsdagen, kunne blive enige om det. Jeg siger: giv endelig ikke den Slags Betragtninger Raaderum. Det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) ramte sikkert Spømmet paa Hovedet, da han sagde, at er der noget, dette Ting bør være varsom med, saa er det at gaa ind paa en let Betragtning af, hvad der er Grundlovens Mening, og hvad der ikke er Grundlovens Mening. Er der noget, dette Ting maa holde højt, da er det dette: Grundloven i Agt og Ære paa alle Punkter! Det vilde jeg gerne, saa godt jeg formaar, lægge ærede Medlemmer paa Sinde, at de ikke sætte Grundlovshensynet til Side for foreliggende politiske eller personlige Hensigtsmæssighedshensyn. Thi det slippe de ikke fra, at det er et Grundlovsspørgsmaal, som her finder sin Afgørelse, og jeg vil sige til det ærede Medlem for

Bærstø Amts 6te Valgfreds (Bjessen), at det ikke er nok med, at han føler sig indigneret over for det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro), indigneret over, at der kunde ligge en Sigelse for at ville gøre noget grundlovstridigt — det ærede Medlem og de ærede Medlemmer, der stille sig til Sagen som han, maa gøre sig klart, at her er Spørgsmaal om at staa Maal med det Bøfte og den Ed, vi have afslagt paa Grundloven. Og naar det derfor fra vor Side med det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds i Spidsen bliver sagt som vor Opfattelse, en Opfattelse, der har vundet Hævd gennem 20 Aar, at dette Forslag er grundlovstridigt, saa siger jeg: Det nytter ikke at møde en saadan Haastand blot med Indignation. Hvad det ærede Medlem skylder haade sig selv og dem, der følge ham her, er klart at lægge frem, hvorledes det, de sætte i System, kan forenes med Grundlovens § 32.

Jeg vil altsaa slutte med Ønsket om, at ærede Medlemmer — de have jo endnu ikke taget Stilling — ville følge dette Tings hidtidige Stilling: Respekt for Grundlovens § 32 efter dens Ordlyd og Mand. Det er dette Tings Stilling. Endnu vide vi ikke, om Tinget vil svigte dette Standpunkt; men inden Afgørelsen træffes, beder jeg Dem overveje nøje, at det er et Grundlovsspørgsmaal, her foreligger, og at De ikke have to Slags Samvittigheder, en almindelig menneskelig Samvittighed og en Grundlovssamvittighed, som De kunne tage det mindre nøje med.

Bust: Jeg haaber, at det høje Ting, uagtet det er fjerde Dag, vi behandle dette Forslag, undskylder, at jeg tager Ordet for nogle ganske korte Bemærkninger, da jeg har i en af de Kredse, der i Henhold til Forslaget skulle deles. Jeg nægter ikke, at jeg havde ventet, at det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgfreds (Bajer) havde taget Ordet — jeg siger det ikke som en Bebrejdelse, men jeg havde ventet det — thi saa vilde jeg for mit Bedkommende ikke have behøvet at tale. Der er talt meget frem og tilbage om Valageometri, og der er anført saa mærkelige Eksempler ved dette Lovforslag, som det foreligger vedtaget af Landstinget, som den her i Salen snart berømte Hørringkreds. Jeg vil ikke bestynde de Herrer, som have lavet dette Lovforslag, eller som have stemt for det i Landstinget, for, at de absolut have villet lave Valageometri; men det gaar saaledes i Standerborg Amts 1ste Kreds, at hvis Forslaget vedtages saaledes, som det foreligger her,